

Ramojus Kraujelis

BALTIJOS ŠALIŲ REIŠMĖ DIDŽIOSIOMS VAKARŲ VALSTYBĖMS

Baltijos valstybių ateities klausimas Antrojo pasaulinio karo metais Vakaruose buvo regimas bendrame Vidurio ir Rytų Europos valstybių kontekste, tačiau šis regionas nebuvo didžiųjų Vakarų valstybių tiesioginių interesų sritis, todėl tiek Vakarų politikai, tiek visuomenė buvo pakankamai apatiškai nusiteikę mažųjų Vidurio ir Rytų Europos tautų interesų atžvilgiu.

Baigiamaisiais Antrojo pasaulinio karo metais Baltijos valstybių klausimas neatsidūrė didžiųjų Vakarų valstybių politikos svarbiausių problemų sąrašė ir buvo suvokiamas kaip papildoma derybinė priemonė svarstant pasaulio ateities klausimus.

Nepaisant Antrojo pasaulinio karo pradžioje deklaruotų moralinių idealistinių Atlanto chartijos principų, Vakarų valstybių požiūris į Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes šio karo metais buvo grindžiama vadinamąja praktine realiąja politika. Lemiamą vaidmenį pasaulinėje arenoje suvaidino ne moraliniai ar teisiniai argumentai, o tarptautinis politinis sambūvis.

Kraujelis R. *Lietuva Vakarų politikoje: Vakarų valstybių nuostatos Lietuvos okupacijos ir aneksijos klausimu 1940-1953 metais*, Vilnius: Vilniaus universitetas, 2008, p. 227.